

Список використаної літератури:

1. Омельченко М. С., Кордонець В. В., Юдіна Н. М. Особливості застосування засобів логопедичної ритміки в корекційно-педагогічній роботі з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 78. С. 64–67.
2. Сімко А.В. Особливості розвитку психомоторної активності дітей. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2017. № 9(2). С. 205–214.
3. Холостенко С.С. Усунення вад мовлення у дітей молодшого шкільного віку засобами логоритміки. *Логопед: науково-методичний журнал*. 2017. № 12. С. 21–27
4. Черніченко, Л. (2022). Діагностика і корекція мовлення у дітей дошкільного віку. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2022. Т. 1, № 1, 234–238
5. Шостак О. Логоритміка як засіб корекції ЗНМ у молодших школярів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Т. 3, № 52. С. 255– 259.

*Долінчук І. О., здобувачка вищої освіти
Житомирського державного університету
імені Івана Франка*

*Журбей Н. В., здобувачка вищої освіти
Житомирського державного університету
імені Івана Франка*

РАННЄ ВТРУЧАННЯ ЗАПОРУКА НОРМАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ ІЗ ЗПР

Сучасна педагогіка та психологія доводять, що раннє втручання є однією з найважливіших складових успішного розвитку дітей із затримкою психічного розвитку (ЗПР). ЗПР включають в себе різноманітні порушення, такі як аутизм, дефіцит уваги та гіперактивність (ДЦП), дислексія, аутистичні спектральні розлади та інші, які можуть суттєво обмежити можливості дитини в її навчанні, спілкуванні та адаптації до соціального оточення [3]

Раннє втручання передбачає надання допомоги та підтримки ще на ранніх етапах розвитку дитини, коли її нервова система і мозкова активність знаходяться в стадії активного формування. Саме в цей період мозок найбільш гнучкий і здатний до адаптації, тому раннє втручання може мати величезний вплив на формування мозкової структури та функціональності.

У даному дослідженні ми розглянемо важливість раннього втручання для дітей із ЗПР та його вплив на їхній фізичний, психологічний та соціальний розвиток. Ми розглянемо роль батьків у цьому процесі, а також сприятливий вплив раннього втручання на соціальну адаптацію дітей із ЗПР. Наша мета - висвітлити, як раннє втручання може бути запорукою нормального розвитку цих дітей та стати важливим кроком у створенні більш інклюзивного та рівноправного суспільства для всіх його членів.

Раннє втручання є надзвичайно важливим елементом оптимального розвитку дітей із ЗПР. Батьки грають ключову роль у ранньому втручанні для дітей із ЗПР. Вони співпрацюють з фахівцями, підтримують навчання вдома, забезпечують емоційну підтримку, сприяють соціальній адаптації та підтримують самозаохочення дитини.

Ще однією важливою перевагою раннього втручання є можливість розробити індивідуалізовані програми розвитку та навчання, які враховують унікальні потреби та можливості кожної конкретної дитини. Команда фахівців, таких як логопеди, психологи, фізіотерапевти та інші, спільно з батьками працюють над створенням індивідуалізованих планів, спрямованих на подолання конкретних труднощів та розвиток навичок, що необхідні для їхнього найкращого розвитку.

Раннє втручання також сприяє соціальній адаптації дитини, оскільки воно надає можливість розвивати навички спілкування, взаємодії та включення в соціальні групи на ранніх етапах життя. Ця взаємодія сприяє покращенню якості їхнього життя та забезпечує більш успішну інтеграцію в суспільство [2].

Раннє втручання для дітей із ЗПР визнається надзвичайно важливим і результативним підходом у психології та педагогіці. Це сучасна практика, яка базується на високій науковій доказовості та підкріплена успішними прикладами у реальному житті. Раннє втручання відкриває перед дітьми з ЗПР можливість налагодити процес навчання та соціальної адаптації ще на ранніх етапах їхнього життя [1].

За допомогою індивідуалізованих програм розвитку та тісної співпраці між фахівцями та батьками створюється сприятливе середовище для вирішення конкретних проблем та покращення якості життя дитини. Мозок дитини на ранніх етапах її розвитку є особливо гнучким і здатним до адаптації, і раннє втручання допомагає вплинути на формування мозкової структури та функціональності.

Крім того, раннє втручання сприяє соціальній адаптації дитини, що є важливим елементом її успішного інтегрування в суспільство. Воно сприяє розвитку навичок спілкування, співробітництва та взаємодії з ровесниками та іншими членами суспільства.

В кінцевому підсумку, раннє втручання є запорукою нормального розвитку дитини із ЗПР, оскільки воно дозволяє виявити, діагностувати та розв'язувати проблеми на ранніх етапах, створюючи можливість для її максимального розкриття потенціалу та досягнення якісного життя в майбутньому.

Раннє втручання - це інвестиція в майбутнє дітей та суспільства в цілому, яка сприяє створенню більш інклюзивного та рівноправного світу для всіх його членів.

Список використаної літератури:

1. Войтко В. В. Психолого-педагогічний супровід дітей з затримкою психічного розвитку : навчально-методичний посібник. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2017. 48 с.

2. Психолого-педагогічні засади технологій супроводу дітей з особливими освітніми потребами у процесі їх соціальної інтеграції : кол. монографія / [авт. кол.: Т. В. Жук, Т. Д. Ілляшенко, Т. Д. Каменшук, А. Г. Обухівська, Г. В. Якимчук]; наук. ред. А. Г. Обухівська, Т. Д. Ілляшенко. Київ : Ніка-Центр, 2020. 113 с.

3. Що таке раннє втручання і навіщо воно потрібне
<https://nus.org.ua/view/shho-take-rannye-vtruchannya-i-navishho-vono-potribne/>

Котлова Людмила, кандидат психологічних наук, доцент, завідувачка кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти, Житомирський державний університет імені Івана Франка.

Лізунова В. Ю., здобувачка вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка

РАННЄ ВТРУЧАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНА ПРАКТИКА У ДІАГНОСТИЦІ РАС

Розлад аутистичного спектра (РАС) є серйозною проблемою сучасності в розвитку, що впливає на сприйняття та взаємодію особистості з навколишнім світом. Інтервенція на ранніх етапах може бути вирішальною для поліпшення якості життя дітей з РАС та покращення їхньої інтеграції в суспільство.

Розлад аутистичного спектра - це група неврологічних розладів, що включає в себе аутизм, аспергерівський розлад та інші подібні стани. Основними ознаками РАС є обмеження у комунікації та взаємодії, стереотипні рухи та інтереси, а також проблеми у сприйнятті соціальних сигналів. Ці симптоми можуть виявитися вже на ранніх етапах розвитку дитини, і саме тоді раннє втручання стає найбільш ефективним і важливим [1].

Однією з ключових переваг ранньої діагностики РАС є можливість розпочати інтервенцію на ранньому етапі розвитку, коли мозок дитини ще пластичний і відкритий для навчання та змін. Інші переваги включають можливість підвищення якості життя дитини та її сім'ї, поліпшення комунікаційних навичок та соціальної адаптації, а також зниження потреби в інтенсивній та дорогій терапії на пізніших етапах життя [2].

Рання діагностика РАС надає можливість:

– Почати інтервенцію на ранніх етапах: Дитячий мозок є надзвичайно пластичним на ранніх етапах розвитку, і раннє втручання може сприяти розвитку корисних навичок та зниженню симптомів РАС.

– Покращити прогнози: Раннє втручання може поліпшити прогнози для дітей з РАС, допомагаючи їм розвивати навички, які необхідні для соціальної та академічної успішності.